

V Česku je udržitelnost velkou příležitostí pro business

10.12.2024 - | RIX

Regulace spojené s udržitelností jsou podstatné pro budoucnost české ekonomiky. Jak ovlivní business? Dekarbonizace a dodržování zásad udržitelnosti přinesou České republice, vzhledem k charakteru její ekonomiky, značné náklady.

Z krátkodobého pohledu mohou být tyto změny náročné, ale jsou nezbytnou podmínkou pro získání financování od bank. Dodavatelé globálních firem se na ně musí připravit, jinak riskují ztrátu zakázek. Zároveň však představují i významnou příležitost pro rozvoj podnikání a hledání nových obchodních možností. O těchto záležitostech debatovali účastníci dalšího setkání Institutu pro veřejnou diskuzi, kde se řečníci z různých odvětví zaměřili na problematiku ESG reportingu.

Vedoucí Katedry strategie Fakulty podnikohospodářské VŠE Ladislav Tyll se věnoval tomu, jak prostřednictvím ESG co nejméně negativně ovlivnit business. „Firmy chtějí generovat zisk, ale z vnějšího pohledu dochází k negativním dopadům na životní prostředí. Dnes je CEO ve funkci v průměru pět let, o udržitelnosti jako celku se bavíme v řádu desetiletí. Jde o pochopení očekávání různých stakeholderů. Musíme vnímat měnící se realitu a dostupnost technologií a dalších nástrojů,“ řekl. Zodpovědnost je na majitelích firmy. Řízení ESG vyžaduje multidisciplinární přístup a širší pohled. Úspěšná strategie spočívá ve vyváženosti.

„Kurz ESG z vás neudělá experta na ESG. Pro skutečnou odbornost v tématech ‚E‘ je nutné vzdělání v oblasti přírodovědných či technických oborů. Navzdory technické složitosti je scéna ESG plná odborníků na vědu o životním prostředí s marketingovým nebo PR vzděláním,“ doplnil Ladislav Tyll. Na jedné straně je třeba kalkulovat s rizikem a také ho umět přijímat, na druhou stranu ten, kdo chce firmu řídit zodpovědně, tak se udržitelností zabývá dlouhodobě.

Členka představenstva Skupiny ČEZ Mi-chaela Chaloupková hovořila o tom, jak požadavky ESG mění největší českou společnost. „Pro nás ESG není jen o dekarbonizaci. Pečlivě sledujeme aktivity, které mají vliv na naše klíčové stakeholdery – odchod od uhlí zasáhne nejen naše zaměstnance, ale i partnerské firmy. Změny se dotknou přibližně 15 % zaměstnanců, kterým ČEZ aktivně hledá nové pracovní příležitosti nebo jim poskytne jinou podporu,“ uvedla.

Nefinanční reporting klade u Skupiny ČEZ obrovské nároky na objem sbíraných dat a jejich analýzu. Celkem jde o 12 hlavních standardů, každý má několik dalších podtémat, navíc některé oblasti má ČEZ reportovat za celý svůj hodnotový řetězec, tedy i za své dodavatele. Letos pilotně oslovil přes 250 vybraných dodavatelů s žádostí o součinnost při dotazníkovém šetření s cílem detailněji zmapovat aktuální stav v oblasti udržitelnosti.

„Již nyní jsme výrazně ovlivňováni jako dodavatelé. Například vlastník pražského outletu Fashion Arena požadoval informace o celkových emisích CO2 teplárny Mělník za rok 2023, která budovu vytápí. Společnost EP Rožnov ze skupiny ESCO byla svým významným odběratelem vyzvána k vypracování podrobného plánu dekarbonizace, pokud chce zůstat mezi dodavateli. Zájem zákazníků o certifikovanou elektřinu z obnovitelných zdrojů od ČEZ ESCO vzrostl loni meziročně o 10 %,“ uvedla Michaela Chaloupková.

Vedoucí partnerka poradenství v oblasti CFO agendy a udržitelného rozvoje EY v České republice a

střední Evropě Alice Machová se zaměřila na to, o čem je směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (CSRD). Společnosti budou muset shromažďovat informace související s udržitelností, stanovovat cíle a klíčové ukazatele výkonnosti, vypracovávat politiky a řídit rizika ESG. Řada společností má již povinnost podávat zprávy podle CSRD poprvé v roce 2025 (za rok 2024), jako například ČEZ, E.ON, Colt CZ Group a další.

„Nové je to, že CSRD, nefinanční reporting se bude muset zveřejňovat i časově spolu s výroční zprávou a finančními reporty. Informace budou auditované. Na rozdíl od finančních reportů se nefinanční reporting dívá hodně také do budoucnosti, jaké jsou výhledy a plány, analýza rizik,“ poznamenala Alice Machová. Není přitom pravda, že by téma udržitelnosti bylo pouze evropskou záležitostí. Vznikají standardy i mimo ni a na udržitelnost musejí myslet i firmy například v Americe nebo Asii, které obchodují v Evropě. Celá struktura zprávy o udržitelnosti ukazuje, že to bude komplexní záležitost. Účelem reportingu má být porovnatelnost dat mezi jednotlivými firmami. Zatím k tomu data nejsou, ale jednotná linie je cílem. „Hodně se s klienty bavíme o tom, jak to celé zjednodušit. Něco je možné odložit, například vyčíslení vybraných finančních rizik nebo Scope 3 u firem s méně než 750 zaměstnanci se nemusí reportovat hned první rok,“ upřesnila Alice Machová.

Vrchní ředitel sekce ochrany klimatu Ministerstva životního prostředí Petr Holub v souvislosti s dekarbonizací průmyslu a energetiky upozornil na potřebu snížení nejen nepřímých emisí z dodané energie, ale také snížení procesních emisí a potřebný rozvoj technologií. Zásadní pro transformaci průmyslu je zavádění tzv. uhlíkového cla (CBAM) namísto bezplatného přidělu povolenek. Významné finanční prostředky pro dekarbonizaci průmyslu jsou k dispozici v Modernizačním fondu. Pokud jde o dekarbonizaci energetiky, mělo by Česko přidat minimálně 8 GW instalovaného výkonu solárních a 1,2 GW instalovaného výkonu větrných elektráren. „Potřeba je zvýšení energetické účinnosti ve všech odvětvích ekonomiky a razantní snižování spotřeby energií v sektoru budov a podpora komplexních a inteligentních řešení. Ke snížení energetické a emisní náročnosti musí dojít také v sektoru dopravy, využít bezemisní a nízkoemisní dopravu všude, kde je to možné, a podporovat aktivní mobilitu zejména v intravilánu obcí a měst,“ řekl Petr Holub.

Preferované scénáře ukazují na snižování energetické závislosti, snižování dovozu ropy a plynu, naopak zvyšování dovozu čisté elektřiny a vodíku. „Dekarbonizace vede k růstu HDP, do roku 2035 o 2 %. Také k růstu pracovních míst v nových sektorech. Směřování ke klimatické neutralitě je těžší oříšek. Zhruba 70 % jsme schopni snížit se současnými technologiemi, 25 % s novými technologiemi, jako je vodík, posledních 5 % je extrémně obtížných,“ uzavřel Petr Holub.

<https://www.iprosperita.cz/spolecenska-odpovednost/12513-v-cesku-je-udrzitelnost-velkou-prilezitosti-pro-business>